

СТАНОВИЩЕ

за

дисертационен труд на тема: **„Визуалната репрезентация на данните в обществената комуникация – еволюция, технология и практики на информационните графики“**

за

присъждане на образователна и научна степен „доктор“

по

професионално направление 3.5. „Обществени комуникации и информационни науки“

на Лиляна Христова Загорчева

Научен Ръководител: доц. д-р Светослава Ковачева
ФЖМК, СУ „Св. Кл. Охридски“

Актуалност на темата и общи характеристики

Дисертационният труд на Лиляна Загорчева е посветен на изследването на инфографиките, като важен съвременен подход в насоките на развитие и функциониране на обществените комуникации. Инфографиката е поставена във фокуса на изследователското поле, като комуникационен инструмент, съответстващ на съвременните културни и глобални тенденции по отношение на моделите на перцептивност, възможностите за възприятие, преценка, усвояване и/или „консумиране“ на ключова и съществена информация от страна аудиториите. Последният проблем е регистриран като наличен сред изследователите в областта на пбблик рилейшънс. Затруднената перцептивност на аудиториите е следствие от информационната преситеност на индивидите в условията на глобална комуникационна свързаност. Докторантката изследва възможностите за използване на графична или иконична информация, като средство за улесняване на перцепцията от страната на аудиториите на същата тази информация. В този аспект, тематичната област на разработката може да претендира за актуалност и иновативност, напълно кореспондиращи на протичащите динамични информационно-комуникационни процеси.

Структура, обем, съдържание и методика

Общият обем на дисертационния труд е над 300 страници, структуриран е в три глави, с увод, заключение, библиография и над 100 илюстративни приложения в подкрепа на формулирания методически подход и основната изследователска теза. Използваните източници са над 180, като преобладаващата част от тях са чуждестранни.

Първата глава от дисертацията разглежда използването на инфографиките в исторически и еволюционен аспект спрямо актуални тенденции в приложението на иконична информация. В тази част на разработката докторантката формулира и нейния основен понятиен апарат. Също така, подробно е описана и аргументирана съвременната необходимост от използване на инфографики за целите на конструктивното и ефективно поднасяне на информация пред целеви аудитории в контекста на претоварена информационна и комуникационна среда. С тази отправна позиция се поставя и релацията към **втората глава**, която се фокусира върху възможностите за оптимизация при постигането на стратегическите комуникационни цели в сферата на публичен рилейшънс. Именно тук се разглежда и анализира многообразието от възможности, които инфографичните техники на комуникация предоставят за постигането на максимално висока концентрация на перцепцията на посланията от страна на целевите аудитории. Инфографиките се обособяват като позитивно-ефективна техника в инструментариума на публичен рилейшънс. Докторантката детайлно и обстоятелствено анализира възможностите на приложение на иконично структурирани послания в комиплация с текстови такива за работа както с вътрешните, така и с всички външни целеви публики на организациите, част не само от корпоративния и бизнес сектор, но и от институционалния, и от неправителствения. На основата на аналитичния масив във втората глава на дисертационния труд, изследването логично се фокусира върху методическия наравитв, разположен в **третата глава**. В нея авторът изгражда собствена типология на инфографиките, като съвременна комуникационна техника от инструментариума на публичен рилейшънс. В тази глава е обосновано и теоретичното и практическо значение на направеното изследване. Аналитичните заключения, заедно с представените практически приложения, допринасят за направените изводи, а именно, че приложението на инфографиката като инструментариум и подход за визуална репрезентация на данни, отговаря

едновременно на по-глобалните и на по-специфичните динамики в сферата на обществените комуникации¹. С този извод не мога да не се съглася. В изградената типология, представена в третата глава, инфографиките са квалифицирани по многообразни признаци, едновременно в зависимост от теоретичния им прочит, но и от практическото им предназначение за различните комуникационни цели.

Методологията на изследването предполага интердисциплинарен подход, позволяващ компилация от ресурсите на различни аналитични научни сфери. Използваните анализи са определени като формално-стилистичен, структурно-типологичен, сравнителен, семиотичен анализ и се основават на социологически, културно-исторически, историографски и психологически методи. Считаю, че използваните методически подходи са съответстващи на заложените цел и задачи в дисертационния труд и чрез тях са постигнати търсените и изразени в хипотезите резултати, обосноваващи и основната тезисна проблематика в дисертацията.

Авторефератът е с обем 35 страници и коректно резюмира основната изследователска теза. В него са изложени основните характеристики на дисертационния труд. Представени са структурата, целите, задачите, предмета на изследването. Обобщени са научните и приложни приноси, които намирам за коректно изведени и напълно релевантни спрямо общата концептуална изследователска теза.

Изследователски приноси

Считаю, че дисертационният труд може да претендира за формулираните приноси, вследствие на свършената и отразена в него изследователска работа, на основанието на това, че обхватно и мащабно разглежда тематико-приложните области на инфографиките в контекста на обществените комуникации, по-конкретно, в контекста на инструментариума на публич рилейшънс, като социална технология. Едновременно с това, дисертацията очертава систематичен, не просто, поглед, но и ясен подход към приложно-комуникационните трактовки и модели на инфографиката в обществените комуникации, на чиято основа е възможно да бъдат очертани тенденции и прогнози за потребностите от имплементирането на още по-усвършенствани иконични техники на информация, с цел оптимизиране и повишаване на ефективността на комуникационните взаимоотношения между организациите и техните аудитории. Изградената авторска типология, безспорно,

---

¹ Автореферат, с. 4

би могла да бъде основа за последващо и надграждащо систематизиране на инфографичните техники за комуникации. Считам, че посочените изследователски приноси моменти са коректно формулирани и реално съотнесими, като такива, спрямо конкретната изследователска област.

Критични бележки и препоръки

Нямам особени критични бележки към така завършения дисертационен труд.

В синтетично отношение, биха могли да бъдат постигнати по-ярки резултати, в случай че се заложи и на още по-машабно и задълбочено изследване.

Считам, че разработката и съдържащите се в нея приноси могат да претендират за иновативност по отношение на инструментариума при обществените комуникации, при социалните технологии.

Тематичната област е актуална и извършената изследователска работа предлага надежден аналитичен масив с трудно оспорима прагматична стойност. Затова, препоръката ми е, след допълнителна редакция, след необходимата и подходяща за монографичен формат обработка, текстът на дисертационния труд да бъде издаден като книга, чиято информационна стойност, вярвам, би била полезна както теоретици, така и за колеги от практиката в сферата на обществените комуникации.

С оглед на всичко гореизложено, си позволявам да предложа на уважаемите членове на научното жури да присъдят образователна и научна степен „доктор“ по професионално направление 3.5. Обществени комуникации и информационни науки на Лиляна Загорчева.

София,
Април, 2020

доц. д-р Светослава Ковачева
(член на научното жури)